

Toespraak commissaris van de koningin Max van den Berg t.g.v. bezoek Duitse handelsdelegatie onder leiding van Minister Bode op 31 oktober 2011, Gasunie Groningen.

Dames en heren,

Vandaag en morgen wijzen alle kompassen naar het Noorden: Noord-Nederland en Noord-Duitsland zijn hier samen bij de Gasunie in de provincie Groningen.

Als commissaris van de koningin van deze provincie heet ik u dan ook van harte welkom en ben ik verheugd dat u bent ingegaan op mijn uitnodiging om een tegenbezoek te brengen aan Noord-Nederland!

Op 6 april heb ik samen met bestuurders en ondernemers uit Noord-Nederland de Hannover Messe bezocht. U hebt ons daar gastvrij ontvangen en gezorgd voor een fantastisch programma. Het was een nuttig en interessant

bezoek en het heeft het de banden tussen Noord-Duitsland en Noord-Nederland verder verstevigd. Deze band is van belang. We willen van elkaar leren en zo elkaar versterken. En samen optrekken in bijvoorbeeld onze lobby richting Brussel voor het werven van Europese fondsen.

Dames en Heren,

Eén van de doelen van ons bezoek aan de Hannover Messe was om te kijken of wij als Noord-Nederland in de toekomst ook deel zouden kunnen nemen aan dit evenement. Helaas is dit voor ons niet realistisch: daarvoor ontbreken ons als Noord-Nederland de middelen.

Maar dat staat niet in de weg dat wij wel veel waarde hechten aan de contacten tussen de lokale overheden, kennisinstellingen en het bedrijfsleven in Niedersachsen en Noord-Nederland.

Bezoeken als deze bieden de mogelijkheid om daadwerkelijk met elkaar kennis te maken en

gesprekken te voeren van ondernemer tot ondernemer en verbindingen te leggen.

In onze grensoverschrijdende samenwerking richten wij ons met name op de speerpunten: energie, sensortechnologie, healthy ageing, agribusiness en watertechnologie.

Energie is een belangrijk speerpunt van Noord-Nederland en in het bijzonder van de provincie Groningen. Een derde van de Nederlandse energie komt straks uit de Groninger Eemshaven en een deel daarvan is duurzame energie (voornamelijk windenergie).

Voor de verdere ontwikkeling van deze belangrijke energiesector en de noodzaak van de energietransitie zetten wij in op 5 speerpunten:

1. Power en Balancing: het slim balanceren van energie vraag en aanbod, waarbij groene

energie zoveel mogelijk voorrang krijgt. Dit geldt zowel voor productie van Nederlandse elektriciteit, maar ook voor stroom van buiten Nederland (denkt u hierbij bijvoorbeeld aan NorNed: de hoogspanningskabel tussen de kust van Nederland en Noorwegen).

2. Groene aardgasrotonde: U hebt zonet het zenuwcentrum van de Nederlandse gas voorzienig gezien. Dit blijft enorm belangrijk voor Nederland en tegelijkertijd willen we dit verder vergroenen.
3. Smart Energy Systems: slimme lokale netwerken waar lokaal energie wordt opgewekt en met slimme meters de vraag naar energie beter worden gestroomlijnd.
4. Bio Based Energy: het vergroenen van energie is van belang en de inzet van biomassa (zowel bij grote centrales als lokaal met bijvoorbeeld vergisters) draagt hieraan bij.

5. Onderzoek en onderwijs: het opleiden van goede werknemers -van academisch tot aan de mensen op de bouwplaats- is van groot belang.

Dames en heren,

Dit alles heeft zijn beslag gekregen in de Green Deal die we begin oktober met het Rijk hebben gesloten. In de Green Deal staan afspraken over de realisatie van bijna 50 projecten. Ik wil er twee noemen:

- Het opzetten van een Energy Academy: een instituut op het gebied van energie, waarin kennis en kunde wordt gebundeld en diverse opleidingen specifiek op energiegebied worden aangeboden.

Dit biedt ook goede mogelijkheden voor samenwerking met Noord-Duitsland: ik denk hierbij aan het gezamenlijk opzetten en uitvoeren van onderzoek en programma's. Zo

kan aanwezige kennis ook gestructureerd worden gekoppeld aan uw Duitse topinstituten op dit vlak. Hierdoor kunnen we gezamenlijk beter voldoen aan de steeds toenemende vraag naar nieuwe energiespecialisten.

- Groen gas projecten - u hoorde eerder vanmiddag al de heer Vermeulen spreken over de Suikerunie en Avebe (twee grote Noordelijke bedrijven in resp. suiker en aardappels) die de productie van groen gas willen starten.

Ook op andere terreinen versterken we elkaar.

Zo bouwt het Duitse E.ON bijvoorbeeld in Delfzijl een hypermoderne Waste-to-Energy centrale, zijn de molens voor het grootste Nederlandse onshore windpark geleverd door Enercon uit Aurich en heeft de Buss Group uit Hamburg recent besloten

in de Eemshaven de Orange Blue Terminal te bouwen voor de Duitse offshore windparken.

Vanuit het Interreg programma 'Nachhaltige Energie Niederlande Deutschland' werken Noord-Duitsland en Noord-Nederland bijvoorbeeld nauw samen om de actieve energieclusters, en dan met name het MKB, aan beide zijde van de grens te verbinden. In dit kader lopen diverse uitwisselingsprogramma's over onder meer energiebesparing, duurzaam bouwen, bio-energie en zonne-energie.

De toekomst biedt kansen wanneer we het Noorden breder bekijken dan ons 'eigen' Noorden. Ik hoop op twee interessante dagen en op de intensivering van de nu al vruchtbare samenwerking tussen Noord-Nederland en Niedersachsen voor de toekomst. Contacten als deze leveren daaraan een waardevolle bijdrage.

Ik ben er dan ook van overtuigd dat ook in de toekomst alle kompassen naar het Noorden blijven wijzen!

Dank u wel voor u aandacht.